

СТАТИСТИКА БЕЗРОБІТТЯ ТА НЕПОВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ

Студ. Клітка О.В.

Наук. керівник: доцент Геселева Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Економічно активне населення складається із зайнятих і безробітних. До зайнятих в економіці відносяться особи обох статей у віці 16 років і старше, а також особи молодших вікових груп (тимчасово були відсутні на роботі з різних причин, виконували роботу без оплати на сімейному підприємстві, виконували роботу за наймом за винагороду на умовах повного або неповного робочого часу).

Обстеження населення з проблем зайнятості орієнтоване на аналіз складу і структури зайнятих в економіці за різними ознаками. В даний час Державна служба статистики України публікує дані стосовно зайнятого населення за такими ознаками: стать; вік; міське та сільське населення; рівень освіти; сімейний стан; місце основної роботи; статус в зайнятості; вид трудового договору; вид економічної діяльності; форма власності підприємства, на якому зайняті працівники; основна і додаткова робота; заняття.

Поняття роботи для вимірювання зайнятості відповідає поняттю економічної активності, закладеному ООН. Згідно з міжнародними стандартами для облікових цілей поняття "певна робота" слід інтерпретувати як роботу хоча б протягом однієї години за звітний період. Використання критерію «один час» викликано кількома обставинами: 1) зробити визначення зайнятості як можна більш широким з метою охоплення всіх її типів, які можуть існувати в країні, включаючи короткострокову, випадкову роботу та інші форми нерегулярної зайнятості; 2) досягти відповідності між агрегованими витратами праці і сукупним обсягом продукції, що особливо важливо при проведенні спільного аналізу зайнятості і виробництва; 3) визначити безробіття як ситуацію повної відсутності роботи.

Для збору необхідної статистичної інформації про ситуацію зайнятості застосовують метод статистичного спостереження, який дозволяє в певні терміни отримати необхідну інформацію за заздалегідь розробленою програмою. Для отримання цієї інформації використовуються всі види суцільного і не суцільного спостереження. Вибір методу спостереження залежить від мети дослідження, програми дослідження, наявності матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Після отримання інформації здійснюється її контроль. При цьому статистика зайнятості та безробіття використовує наступні види контролю: синтаксичний (при якому перевіряється повнота охоплення об'єктів спостереження, повнота заповнення всіх необхідних граф і рядків; наявність необхідних реквізитів: адреси, дати, підписів, печаток); арифметичний, який заснований на кількісних взаємозв'язках показників; логічний, який базується не на кількісних, а на якісних взаємозв'язках. Після перевірки якості отриманої статистичної інформації здійснюється її зведення і угруповання. Зведення статистичних даних полягає в отриманні групових і загальних підсумків за заздалегідь складеною програмою.

Статистика ринку праці є найбільш розвиненою у міжнародній статистиці, яка в основному зосереджена в Міжнародній організації праці (МОП). Під егідою МОП з регулярно проводяться міжнародні статистичні конференції з питань праці та зайнятості. Проблема зайнятості є однією з найважливіших соціально-економічних проблем. Сама зайнятість нероздільно пов'язана із людськими ресурсами, їх трудовою діяльністю, а також із виробництвом, розподілом та споживанням матеріальних благ. Зайнятість та використання трудового потенціалу суспільства є не тільки економічними категоріями, вони у значній мірі відображають політику держави у сфері праці, а також є індикатором соціального розвитку суспільства, відображуючи рівень задоволення потреб у доходах, самовираженні через суспільно-корисну діяльність на певному соціально-економічному етапі розвитку суспільства.